Παρατηρητής

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΓΕΩΡ. Μ. ΖΑΜΑΡΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ξ. ΧΑΤΖΗΓΡΗΓΟΡΗΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΠΡΩΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΤΟΣ Γ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 711 · ΧΑΝΙΑ, ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1944 · ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 2000

ΓΡΑΦΕΙΑ ΡΕΟΥΦ ΠΑΣΣΑ 7
ΑΡΙΘΜ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 4.88

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ Γ. Δ. ΚΡΗΤΗΣ κ. Ι. ΠΑΣΣΑΔΑΚΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΙΝ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ

Ὁ κ. Ὑπουργὸς συνεχίζων τὰς ἐθνικῆς σημασίας προσπαθείας του διὰ τὴν ἐξουδετέρωσιν τοῦ κινδύνου τῆς ἰδιαιτέρας μας πατρίδος ἐκ τοῦ Κομμουνισμοῦ ἔχει σκοπὸν νὰ συστήσῃ μίαν ὀργάνωσιν εἰς τὴν ὁποίαν νὰ συμμετάσχουν ὅλοι οἱ καλοὶ Κρῆτες πατριῶται οἵτινες ἀγαποῦν τὴν διατήρησιν τῆς πατρίδος, τῆς θρησκείας καὶ τῆς οἰκογενείας των καὶ εἶναι ἕτοιμοι νὰ ἀντιταχθοῦν ὡς Ἕλληνες καὶ ἄνδρες γενναῖοι, ἐναντίον τῶν ἀγορασμένων ὀργάνων τῶν Μπολσεβίκων ἐὰν θελήσουν οὗτοι νὰ τὰς καταστρέψουν.

Ὁ ἀξιότιμος Διοικητὴς Φρουρίου εἶχε τὴν φιλικὴν εὐμένειαν νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἵδρυσιν μιᾶς τοιαύτης πατριωτικῆς Ὀργανώσεως.

Κατόπιν τούτου ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐκάλεσε τὸ παρελθὸν Σάββατον πολλοὺς διακεκριμμένους πολίτας τῶν Χανίων εἰς τοὺς ὁποίους ἀνέπτυξε τὴν ἀνάγκην τῆς ἱδρύσεως τῆς ἐν λόγῳ πατριωτικῆς ὀργανώσεως εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἐλθοῦν ὅλα τὰ πατριωτικὰ στοιχεῖα ὥστε ταῦτα νὰ εἶναι ὀργανωμένα καὶ νὰ ἀντιμετωπίσουν αὐτοὶ τοὺς ὀλίγους ἀλλὰ κακοποιοὺς ἐντοπίους Μπολσεβίκους καὶ νὰ μὴ περιμένουν τὰ πάντα ἀπὸ τὰ Γερμανικὰ Στρατεύματα τὰ ὁποῖα διεξάγουν πόλεμον καὶ ἔχουν ἄλλα καθήκοντα καὶ ἀπασχολήσεις.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐτόνισεν ἐν τῷ λόγῳ του ὅτι ἡ ὀργάνωσις τῶν καλῶν πατριωτῶν θὰ ἦτο περιττὴ ἐὰν ὑπῆρχε Ἑλληνικὸς Στρατὸς ὁ ὁποῖος θὰ ἀντιμετώπιζε τοὺς μπολσεβίκους ὅταν οὗτοι θὰ ἀπεπειρῶντο νὰ κάνουν ταραχάς.

Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει τοιοῦτος καὶ μέχρις ὅτου ἱδρυθῇ πρέπει ἡ πατριωτικὴ ὀργάνωσις νὰ ἔχῃ τὰ καθήκοντά του ἔναντι τῆς πατρίδος καὶ νὰ εἶναι φύλαξ αὐτῆς.

Ἡ ὀργάνωσις τῶν καλῶν πατριωτῶν ἐπιβάλλεται ἐπίσης ἐκ τοῦ λόγου ὅτι οἱ ἀπάτριδες καὶ ἄθεοι μπολσεβῖκοι εἶναι ὠργανωμένοι καὶ [illegible] νὰ ἀντιμετωπισθοῦν [illegible] νὰ εἶναι καὶ [illegible] ἠνωμένοι.

Ἐὰν οἱ Κρῆτες πατριῶται καίτοι εἶναι ἡ μεγίστη πλειοψηφία τοῦ τόπου δὲν ὀργανωθοῦν ἀλλὰ παραμένουν μονάδες, θὰ νικηθοῦν καὶ θὰ ὑποδουλωθοῦν εἰς τοὺς Μπολσεβίκους οἱ ὁποῖοι ἂν καὶ εἶναι λίγοι, εἶναι ὅμως ἐπικίνδυνοι πολὺ λόγῳ τοῦ ὅτι εἶναι ὠργανωμένοι.

Καὶ ὡς τοιοῦτοι εἶναι εἰς θέσιν νὰ παρασύρουν τὰς ἐργατικὰς μάζας, νὰ ἐνισχυθοῦν ἀπ' αὐτὰς καὶ νὰ τὰς χρησιμοποιήσουν ὡς ὄργανα διὰ τὰ ἐγκλήματα τὰ ὁποῖα συνήθως οἱ Μπολσεβῖκοι κάμνουν ἤτοι σφαγὰς ἐκλεκτῶν προσώπων, ἰμπρησμοὺς δημοσίων ἱδρυμάτων, διαρπαγὰς καὶ ἄλλα κακουργήματα ὅπως ἀκριβῶς συνέβη εἰς τὴν Νῆσον Σάμον ὅπου πρὸ καιροῦ διέπραξαν παρόμοια φρικτὰ ἐγκλήματα κατὰ τὴν δίημερον μεταβατικὴν περίοδον.

Ἡ ὕπαρξις τῆς πατριωτικῆς ὀργανώσεως θὰ εἶναι ἐγγύησις ὅτι ἡ τάξις καὶ ἡ ἀσφάλεια δὲν θὰ διαταραχθῇ ἀπὸ τοὺς κακοποιοὺς μπολσεβίκους

Ἀκολούθως ὁ κ. Ὑπουργὸς διεσαφήνισε τὰ ἑξῆς σημεῖα:

Πρῶτον ὅτι εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν δὲν εἶναι ἀπαραίτητον διὰ νὰ γίνῃ τις μέλος αὐτῆς νὰ εἶναι Γερμανόφιλος, ἀρκεῖ νὰ εἶναι Ἕλλην πατριώτης καὶ μόνον Ἕλλην πατριώτης ὁ ὁποῖος ἐπιθυμεῖ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν πατρίδα του, νὰ μὴν πέσῃ αὕτη εἰς χεῖρας τῶν Μπολσεβίκων.

Ἡ ὀργάνωσις ἔσθεν εἶναι καθαρῶς Ἑλληνικὴ ὀργάνωσις καὶ ἔχει σκοπὸν τὴν ὑποστήριξιν τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος.

Ἡ [illegible] ἀνωτέρω [illegible] καὶ γίνεται ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς κομμουνιστικῆς προπαγάνδας μὲ σκοπὸν νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῶν Ἀγγλοφίλων καὶ [illegible] μὴν τοὺς ἀφίσῃ νὰ λάβουν μέρος μέρος εἰς τὴν πατριωτικὴν ὀργάνωσιν, ἀλλὰ μὲ τὴν διαφορίαν των νὰ ἀφίσουν τὸ πεδίον ἐλεύθερον εἰς τοὺς μπολσεβίκους διὰ νὰ ἐπικρατήσουν οὗτοι.

Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ πέσουν θῦμα τοιούτων διαδόσεων οἱ Κρῆτες πατριῶται οἱ ὁποῖοι συμβαίνει νὰ εἶναι Ἀγγλόφιλοι.

Ἡ πατριωτικὴ ὀργάνωσις τὴν ὁποίαν εἰσηγεῖται ὁ κ. Ὑπουργὸς ὡς ἀπαραίτητον νὰ ἱδρυθῇ θὰ εἶναι ἡ μόνη ἔννομος ὀργάνωσις ἀπαγορευομένης πάσης ἄλλης μυστικῆς ὀργανώσεως ὡς παρανόμου.

Ἡ ἄδεια τῆς ἱδρύσεως μιᾶς νομίμου πατριωτικῆς καὶ θρησκευτικῆς ὀργανώσεως ἐν Κρήτῃ εἶναι ἀληθῶς τὶ τὸ ἐξαιρετικὸν τὸ ὁποῖον τὸ Φρούριον ἐν τῇ μεγαλοψυχίᾳ του καὶ ἐξ ἐνδιαφέροντος διὰ νὰ μὴν ἴδῃ τὴν Κρήτην περιπίπτουσαν εἰς χεῖρας τοῦ κομμουνισμοῦ παρεχώρησεν, ἐνῶ εἰς τὴν Ἠπειρωτικὴν Ἑλλάδα δὲν ἔχει ἀκόμη δοθῆ τοιαύτη ἄδεια.

Ὅλα ἔσθεν τὰ καλὰ καὶ πατριωτικὰ στοιχεῖα τῆς Κρήτης πρέπει νὰ εἰσέλθουν καὶ νὰ λάβουν τὴν θέσιν τους εἰς τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν ὀργάνωσιν ἡ ὁποία θὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὴν Κρήτην εἰς τὰς δυσκόλους αὐτὰς περιστάσεις τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν τάξιν τοῦ φιλησύχου πληθυσμοῦ διότι δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὰ κακοποιὰ στοιχεῖα νὰ ἐπικρατήσουν.

Οἱ Κρῆτες πατριῶται δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μὴ λάβουν θέσιν εἰς τὴν ἐθνικὴν ὀργάνωσιν [illegible] Ἑλληνικὴ πατρὶς καὶ ἡ Θρησκεία τοῦ Χριστοῦ θὰ διεξάγουν ἐναντίον των ἐχθρῶν των τῶν μπολσεβίκων.

Ἡ ἀδιαφορία καὶ ἡ δῆθεν οὐδετερότης δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς καλοὺς Κρῆτας πατριώτας διότι τὸ τοιοῦτον θὰ ἀπετέλει συμμετοχὴν καὶ βοήθειαν εἰς τοὺς Μπολσεβίκους.

Ἡ Γερμανία, προσέθεσεν ἐν τέλει ὁ κ. Ὑπουργός, θὰ συγκρατήσῃ τοὺς Ρώσσους Μπολσεβίκους καὶ περὶ αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἀμφιβολία διότι ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀφίσῃ τόσους Χριστιανικοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης νὰ πέσουν εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν του τῶν ἀθέων Μπολσεβικικῶν Ὀρδῶν τῶν Ὀργάνων τῶν Ἑβραίων.

Τὸ ἔθνος μας ὅμως δὲν κινδυνεύει ἀπὸ τοὺς Ρώσσους Μπολσεβίκους ἀλλὰ ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους τοὺς ὁποίους πρέπει ἡμεῖς νὰ μὴν ἀφίσωμε νὰ παρασύρουν τὸν ἐργατικὸν κόσμον καὶ νὰ μᾶς ὑποδουλώσουν.

Οἱ μπολσεβῖκοι εἶναι ἐλάχιστοι καὶ ὅταν ἡμεῖς οἱ καλοὶ πατριῶται καὶ καλοὶ χριστιανοὶ ὀργανωθῶμεν δὲν θὰ τοὺς ἀφήσωμεν νὰ πραγματοποιήσουν τὰ ἐγκλήματα τὰ ὁποῖα σχεδιάζουν.

Δὲν θὰ φονεύσωμεν ἡμεῖς τοὺς Μπολσεβίκους διότι ἡμεῖς δὲν εἴμεθα κακοῦργοι ἀλλ' ἁπλῶς θὰ προλάβωμεν νὰ τοὺς θέσωμεν εἰς ἀδυναμίαν νὰ καταστρέψουν τὴν πατρίδα καὶ τὴν θρησκείαν μας.

Δὲν πρέπει ἔσθεν νὰ μείνῃ οὐδεὶς Κρὴς ὁ ὁποῖος θὰ διστάσῃ ἂν προσκληθῇ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ὀργάνωσιν.

Δὲν πρέπει ἐὰν εἶνε τὶς Ἀγγλόφιλος νὰ συγχίζῃ τὰ πράγματα καὶ νὰ νομίζῃ ὅτι ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ συνεργάζεται καὶ νὰ ὑποστηρίζῃ τοὺς μπολσεβίκους. Ἄλλο Ἀγγλοφιλία καὶ ἄλλο μπολσεβικισμός.

Ὅσοι παραμένουν ἀγγλόφιλοι καὶ ἐμὲ κακῶς πράττουν. Ἕνα πρᾶγμα ὅμως δὲν ἐπιτρέπεται εἰς κανένα Κρῆτα πατριώτην νὰ εἶναι μπολσεβῖκος ἢ νὰ συνεργάζεται μὲ μπολσεβίκους ἢ νὰ μείνῃ ἀδιάφορος καὶ οὐδέτερος εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος καὶ τῆς Θρησκείας τοῦ Χριστοῦ κατὰ τῶν Μπολσεβίκων.

Οἱ ἀνωτέρω λόγοι τοῦ κ. Ὑπουργοῦ προξένησαν βαθεῖαν καὶ ἀρίστην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀκροατὰς οἱ ὁποῖοι ἐπείσθησαν περὶ τῆς πατριωτικῆς εἰλικρινείας τῶν προθέσεων τοῦ κ. Ὑπουργοῦ αἵτινες δὲν κρύπτουν καμμίαν ὑπολόγισιν ἀλλὰ προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀγνὴν πατριωτικὴν ψυχὴν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὡς πολίτου τῆς Κρήτης καὶ ἀποσκοποῦν νὰ χαρίσουν εἰς τὴν Κρήτην μίαν ἐθνικὴν ὀργάνωσιν ἡ ὁποία ἐν ἐλλείψει κανονικοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ νὰ ἀποτελῇ τὸ στήριγμά της ὅπως καὶ ἂν ἔλθουν τὰ πράγματα.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΕΞΙΩΣΙΝ ΕΠΙ ΤΩΙ ΝΕΩΙ ΕΤΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΝ ΛΕΣΧΗΝ ΧΑΝΙΩΝ

Ὁ κ. ἀντιπρόσωπος τοῦ Διοικητοῦ Φρουρίου Κρήτης, ὁ ὑπουργὸς Γεν. Διοικητὴς Κρήτης κ. Ἰωάν. Πασσαδάκης καὶ ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου κ. Ἀγαθάγγελος Ξηρουχάκης κατὰ τὴν ἀνάκρουσιν τοῦ γερμανικοῦ ἐθνικοῦ ὕμνου.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΙ ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΝ

ΝΕΑΙ ΑΠΩΛΕΙΑΙ ΤΩΝ ΣΟΒΙΕΤ ΕΙΣ ΑΡΜΑΤΑ ΜΑΧΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΑΧΩΝ ΕΙΣ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ

ΕΚ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΟΥ ΤΟΥ ΦΥΡΕΡ, 15 Ἰανουαρίου.

Τὸ Ἀνώτατον ἀρχηγεῖον τῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἀνακοινοῖ:

Βορειοανατολικῶς τοῦ Κέρτς, παρὰ τὸ προγεφύρωμα τοῦ Νικοπόλ καὶ νοτιοδυτικῶς τοῦ Δνειπεροπετρόβσκ ἐναυάγησαν σφοδραὶ σοβιετικαὶ ἐπιθέσεις κατὰ τὰς ὁποίας κατεστράφησαν 46 ἐχθρικὰ ἅρματα μάχης. Βορειοδυτικῶς τοῦ Κίροβογκραντ καὶ νοτίως τοῦ Σάσκοβ τὰ στρατεύματά μας ἀπώθησαν διὰ ἀντεπιθέσεως τοὺς μπολσεβίκους, ἐνῷ ἐχθρικαὶ ἐπιθέσεις παρέμειναν ἄνευ ἐπιτυχίας.

Νοτιοδυτικῶς τοῦ Πογκρεμπίτσε ἡ ἀντεπίθεσίς μας ἐπετέλεσε περαιτέρω προόδους: 15 ἐχθρικὰ ἅρματα μάχης καὶ 23 πυροβόλα κατεστράφησαν ἐνταῦθα. Δυτικῶς τοῦ Μπερντίτσεβ σχηματισμοὶ τῶν ὅπλων ἡμῶν συνέτριψαν διὰ ἀνταπωθήσεως δύο ἐχθρικὰ συντάγματα καὶ ἐπροξένησαν σοβαρὰς αἱματηρὰς ἀπωλείας εἰς τοὺς μπολσεβίκους.

Εἰς τὸν χῶρον δυτικῶς τοῦ Νόβογκραντ—Βολύνσκ καὶ δυτικῶς τοῦ Σάρνυ συνεχίζεται ἡ ἐντονωτέρα ἐχθρικὴ πίεσις.

Εἰς τὸν χῶρον δυτικῶς τῆς Ρετσίτσα ἀπεκρούσθησαν ἐπανειλημμέναι ἐπιθέσεις τῶν Σοβιὲτ καὶ διὰ ἀντεπιθέσεως ἀπωθήθησαν διεισδύσασαι ἐχθρικαὶ ὁμάδες,

Παρὰ τὸ Βιστέμπσκ ἐναυάγησαν νέαι ἐχθρικαὶ ἀπόπειραι διασπάσεως ὑποστηριζόμεναι ὑπὸ ἁρμάτων μάχης καὶ μαχητικῶν ἀεροπλάνων. Τοπικαὶ διεισδύσεις ἀνεστάλησαν. Βορειοδυτικῶς καὶ βορείως τοῦ Νέβελ καθὼς καὶ βορείως τῆς λίμνης Ἴλμεν καὶ εἰς τὸν χῶρον τοῦ Ὀράνιενμπάουμ τὰ Σοβιὲτ ἐπετέθησαν διὰ σχετικῶς ἰσχυρῶν δυνάμεων ἀπεκρουσθέντα κατόπιν σκληροῦ ἀγῶνος.

Ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Κύν ἑνὸς τεθωρακισμένου συντάγματος κατέστρεψε κατὰ τὰς ἀμυντικὰς μάχας εἰς τὸν χῶρον τοῦ Κίροβογκραντ τὸ 50. ἐχθρικὸν ἅρμα μάχης.

Εἰς τὸ κέντρον τῆς νοτίου Ἰταλίας τὰ στρατεύματά μας, κατόπιν σφοδρῶν καὶ διὰ τὸν ἐχθρὸν κατ' ἐξοχὴν μεστῶν ἀπωλειῶν μαχῶν εἰς τὸν τομέα τοῦ Τσερβάρο, ἀπεσύρθησαν ἐπὶ προητοιμασμένων θέσεων ὀλίγα χιλιόμετρα πρὸς δυσμάς. Ὁ μετὰ μεγάλων δυνάμεων παρακολουθῶν ἐχθρὸς ἐπιτεθεὶς ἐκ νέου ἀπεκρούσθη. Ἀνὰ τὸ λοιπὸν μέτωπον ἡ ἡμέρα διῆλθεν ἥσυχος.

Κατὰ τὴν ἀπόκρουσιν μιᾶς ἐπιθέσεως βρεττανικῶν ἀεροπλάνων εἰς τὰ παράλια τῆς Νορβηγίας, [illegible] κατεστράφησαν ἐκ τῶν δώδεκα ἐπιδραμόντων [illegible] ἐξ ἀεροπλάνα.

Ἰσχυροὶ βρεττανικοὶ βομβαρδισμικοὶ σχηματισμοὶ εἰσέδυσαν τὴν παρελθοῦσαν νύκτα εἰς κεντρικὴν Γερμανίαν. Αἱ ἀντιαεροπορικαί μας δυνάμεις παρεμπόδισαν πάντως τὴν διεξαγωγὴν μιᾶς συνδυασμένης ἐπιθέσεως. Ὁ ἐχθρὸς ἔρριψεν ἄνευ σχεδίου τὰς βόμβας του ἐναντίον διαφόρων τόπων. Κατὰ πληροφορίας, μὴ πλήρεις εἰσέτι, κατερρίφθησαν 40 βομβαρδιστικά. Ὁ ἐχθρὸς ἀπώλεσεν ἐπίσης ἕτερα 14 ἀεροπλάνα διαρκούσης τῆς ἡμέρας ὑπεράνω τῶν κατεχομένων περιοχῶν τῆς Δύσεως.

Τὸ ἀνώτατον ἀρχηγεῖον τῶν ἐνόπλων δυνάμεων ἀνακοινοῖ ἐπίσης τὰ ἑξῆς: Διὰ νὰ καταστήσῃ ἡπιωτέραν εἰς τὴν ἀμερικανικὴν κοινὴν γνώμην, τὴν ἐντύπωσιν ἐκ τῶν σοβαρῶν συνεχῶν ἀπωλειῶν, τὰς ὁποίας ὑφίστανται οἱ βορειοαμερικανοὶ τρομοκράται ἀεροπόροι κατὰ τὰς ἐπιθέσεις των ἐναντίον τοῦ γερμανικοῦ πληθυσμοῦ, ἡ ἀμερικανικὴ ἀεροπορία ἀνακοινοῖ συνεχῶς λίαν ὑπερβολικοὺς ἀριθμοὺς καταρρίψεων γερμανικῶν διωκτικῶν. Οὕτω οἱ ἀμερικανοὶ ἰσχυρίσθησαν, ὅτι κατέρριψαν κατὰ τὰς ἐπιθέσεις των τῆς 14.10.43 ἐναντίον τῆς Σβάϊν φουρτ 104, τῆς 11. 12. 43 ἐναντίον τοῦ Ἔμντεν 138 καὶ τῆς 11.1.44 εἰς κεντρικὴν Γερμανίαν 152, ἤτοι ἐν συνόλῳ 394 γερμανικὰ διωκτικά. Αἱ πραγματικαὶ ἀπώλειαι τοὐναντίον συμποσοῦνται εἰς 98 γερμανικὰ ἀεροπλάνα. Ἄνω τοῦ ἑνὸς τρίτου τῶν πληρωμάτων ἠδυνήθησαν νὰ πηδήσουν διὰ τῶν ἀλεξιπτώτων των καὶ παρέμειναν σῶοι.

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ

Εἰς τὸ κατωτέρω δημοσιευόμενον ἄρθρον ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου Φράντς Κόχ διαπιστώνει τὸν ὑψηλὸν βαθμὸν τοῦ ἐμποτισμοῦ τῆς γερμανικῆς πνευματικῆς κινήσεως ἀπὸ τὸ ἀρχαῖον ἑλληνικὸν πνεῦμα.

Καθ' ὃν χρόνον τὰ κύματα τῆς τελευταίας μεγάλης κινήσεως τῆς πανευρωπαϊκῆς τέχνης, τοῦ μπαρόκ, ἀπεσύροντο, ἡ δὲ παραμένουσα κοινωνία τῆς Δύσεως ἐστόλιζε τὸν θάνατόν της μὲ τὰ χρυσᾶ κοσμήματα τοῦ «ροκοκό»—διὰ τὸ ὁποῖον ἐκλείπει σχεδὸν πᾶσα ἐσωτερικὴ προϋπόθεσις εἰς τὴν Γερμανίαν— ἐδημοσιεύθη εἰς Δρέσδην τὸ ἔτος 1755 τὸ ἔργον τοῦ 18ετοῦς Ἰωάννου Ἰωακεὶμ Βίνκελμαν «Σκέψεις ἐπὶ τῆς μιμήσεως τῶν ἑλληνικῶν ἔργων ἐν τῇ ζωγραφικῇ καὶ τῇ γλυπτικῇ». Ὅταν ἀνοίγῃ τις τὸ μικρὸν αὐτὸ βιβλίον, οἱ ἑξῆς λόγοι, οἵτινες ἦσαν προορισμένοι νὰ καθορίσουν τὴν πνευματικὴν τύχην τῆς Γερμανίας ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα, προσπίπτουν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἀναγνώστου: «Ὁ μόνος τρόπος, ὅπως γίνωμεν μεγάλοι, ὁκόμη δέ, εἰ δυνατόν, καὶ ἀμίμητοι, εἶνε ἡ μίμησις τῶν ἀρχαίων, τὸ δὲ λεχθὲν περὶ τοῦ Ὁμήρου, ὅτι ἐκεῖνος μόνον μανθάνει νὰ τὸν θαυμάζῃ, ὁ ὁποῖος ἔμαθε νὰ τὸν κατανοῇ καλῶς, ἀληθεύει καὶ περὶ τῶν ἔργων τῆς τέχνης τῶν ἀρχαίων, ἰδίᾳ δὲ τῶν Ἑλλήνων».

ΤΟ ΑΠΟΛΛΩΝΕΙΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΟΝ

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐσήμαινον τὴν στροφὴν ἀπὸ τῆς γαλλορωμαϊκῆς πρὸς τὴν ἑλληνοομηρικὴν ἀρχαιότητα, τὴν κήρυξιν πολέμου κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ροκοκό, συγχρόνως δὲ ἀπετέλουν ἕνα βῆμα προόδου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς αὐτογνωσίας καὶ τῆς αὐτολυτρώσεως τοῦ γερμανικοῦ πνεύματος. Τὴν μεταξὺ Γερμανισμοῦ καὶ Ἑλληνισμοῦ ὑφισταμένην φυλετικὴν συγγένειαν, τὴν ὁποίαν διαγιγνώσκομεν καὶ διακηρύττομεν σήμερον, διαισθάνεται ὁ 18ος αἰὼν διὰ ἐνορᾶσεως ὡς οὐσιαστικὴν συγγένειαν. Διότι τὸ κίνημα τῆς μιμήσεως τῶν ἀρχαίων προκαλεῖ ἀμέσως ἀντίθετον κίνησιν, ἥτις ἐξαπολύεται ὑπὸ τοῦ Κλόπστοκ καὶ τῆς ὁποίας τὸ κέντρον ἀποτελεῖ ἡ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Θύελλα καὶ ὁρμὴ» γνωστὴ ἐποχή. Οἱ ἐκπρόσωποι τῆς κινήσεως ταύτης, αἱ «πρωτότυποι μεγαλοφυΐαι», δὲν ἐστεροῦντο βεβαίως πάσης σχέσεως πρὸς τὴν ἀρχαιότητα, ἀλλ' ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον τοὺς ἑλκύει πρὸς ταύτην, δὲν εἶναι ἡ εὐγενὴς ἁπλότης καὶ τὸ ἥρεμον μεγαλεῖον, τὸ ὁποῖον ἀνεῦρεν εἰς αὐτὴν καὶ ἐξύμνησεν ὁ Βίνκελμαν, δὲν εἶνε δηλαδὴ ἡ «ἀπολλώνειος» πλευρὰ τοῦ ἀρχαίου ἑλληνισμοῦ, ἀλλ' ἡ «διονυσιακή»— ὡς τὴν ὠνόμασε μεταγενεστέρως ὁ Νίτσε— ἤτοι τὸ ἀρχαϊκομυθικόν, τὸ τιτανοτραγικόν, ἅτινα εὑρίσκουν εἰς τὴν μορφὴν τοῦ Προμηθέως τὸ φύσει συγγενὲς πρὸς αὐτὰ σύμβολόν των.

Ὁ Ὅμηρος καὶ ὁ Αἰσχύλος καθορίζουν τὴν εἰκόνα τῶν ἑλλήνων, τοὺς ὁποίους ἡ ἐποχὴ ἐκείνη ἀντιλαμβάνεται ὡς πρωτόγονον, ὡς ἄγριον σχεδὸν λαόν. Διὰ τοῦτο καὶ προσέχει ἰδίως εἰς τὰς μορφάς, αἱ ὁποῖαι φαίνονται ὁλοσχερῶς συγγενεῖς πρὸς αὐτὴν καὶ ἔχουν μάλιστα κάτι τὸ ἀρχαῖον γερμανικὸν μέσα των. Ἀκριβῶς δὲ ἡ ἀναπόλησις τοῦ ἔργου τῶν ἀρχαίων ἑλλήνων ἄγει εἰς τὴν πεποίθησιν, ὅτι καὶ ἡ τέχνη καὶ ἡ ποίησις εἶνε συνυφασμέναι μὲ τὴν ἐθνικήν, μὲ τὴν ἰδιότυπον ἑκάστου λαοῦ ζωήν. Ἑπομένως τὸ αἴτημα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ προβληθῇ, δὲν εἶνε ἡ μίμησις, ὡς ἐκήρυττεν ὁ Χέρντερ, ἀλλ' ἡ ἄμιλλα: Δὲν ἀπαιτεῖται ἀπὸ τοὺς γερμανοὺς νὰ γράφουν ποίησιν κατὰ ἑλληνικὸν τρόπον, ἀλλὰ νὰ δημιουργοῦν, ὡς ἔπραττον καὶ οἱ ἕλληνες, ἡ δὲ Ἑλλὰς δὲν πρέπει νὰ ἀποτελῇ πρότυπον, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν κανόνος, τὸν ὁποῖον ὀφείλομεν νὰ ἀκολουθῶμεν, ἀλλὰ νὰ θεωρῆται τὸ πρωτότυπον τῆς γνησίας ποιήσεως καὶ τοῦ γνησίου πολιτισμοῦ. Διότι καὶ ἡ ἑλληνικὴ ἀρχαιότης εἶνε φαινόμενον, ἅτυξ ἐμφανισθὲν εἰς τὴν ἱστορίαν, καὶ ὡς τοιοῦτον χρονικῶς καὶ τοπικῶς καθωρισμένον, μολονότι ὁμολογουμένως ἀποτελεῖ τὸ ἀποκορύφωμα μεταξὺ τῶν διαφόρων μορφῶν τῶν ἐθνικῶν δημιουργιῶν, λόγῳ τῶν ἀνθρωπιστικῶν τάσεών της, τῆς θελήσεώς της πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐντολῆς: «Ὁ ἄνθρωπος νὰ εἶνε ἄνθρωπος!»

Ἀπὸ τὸ σημεῖον αὐτὸ ἡ ἐξέλιξις ὁδηγεῖ πρὸς τὴν ἑλληνολατρείαν τοῦ γερμανικοῦ κλασικισμοῦ, ἥτις ἐν τῷ νέῳ τούτῳ πλαισίῳ παρουσιάζει ζωτικὰς ἐπιδράσεις. Χαρακτηριστικὴ ἐν προκειμένῳ εἶνε ἡ στροφὴ ἀπὸ τῆς τέχνης πρὸς τὸ ἰδεῶδες τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἠθικοποίησις τῆς ὀφαίρας δράσεώς της, τὸ σύνθημα, ὅτι σῶμα καὶ ψυχὴ ἀποτελοῦν ἑνιαῖον σύνολον, ἡ «ἰδέα τῆς ἁγνότητος», εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Γκαῖτε ὑποτάσσεται ὁλοσχερῶς περισσότερον κατὰ τὰ πρῶτα δέκα ἀπολλώνεια ἔτη τῆς ἐν Βαϊμάρῃ διαμονῆς του. Ἡ ἱέρεια, ἡ κόρη τοῦ Ἀγαμέμνονος, μέσα εἰς τὴν ψυχὴν τῆς ὁποίας

συντελεῖται ἡ γοργὴ μετάβασις τοῦ γερμανικοῦ πνευματικοῦ κόσμου ἀπὸ τοῦ τιτανείου ἑλληνισμοῦ τῆς «θυέλλης καὶ ὁρμῆς» πρὸς τὸν ἀνθρωπιστικὸν ἑλληνισμὸν τοῦ γερμανικοῦ κλασσικισμοῦ, εἶναι ἡ μορφή, τὴν ὁποίαν κυρίως βλέπει ἡ ἐποχὴ αὐτὴ μέσα εἰς τὸ κλασσικὸν δρᾶμα.

Βεβαίως, τὸ δαιμονικόν, τὸ τιτανομυθικόν, ἡ «τεραστία ἀντίθεσις» ὑποχωρεῖ, ἐν τούτοις ἐξακολουθεῖ αὕτη νὰ ὑπάρχῃ καὶ νὰ ὑψώνῃ ἀπειλητικῶς τὴν κεφαλήν της, ὅταν ἡ Ἰφιγένεια ἱκετεύει τοὺς οὐρανίους θεούς: «Σῶστε με, γιὰ νὰ σώσετε καὶ τὴν εἰκόνα σας, ποὺ εἶνε χαραγμένη στὴν ψυχή μου!». Ἀκριβῶς λόγῳ τῆς ἀντιθέσεως ταύτης καὶ τῆς ὑπερευαισθησίας, ὑπὸ τῆς ὁποίας διαπνέεται, ἡ Ἰφιγένεια, ἔχει ἀναμφιοβητήτως εἰς τὰς φλέβας της αἷμα γερμανικόν, εἶνε ἀδελφὴ τῆς Ναταλίας καὶ τῆς Ἐλεονώρας, τῆς Ἀλκμήνης καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς Γενοβέφας τοῦ Χέμπελ. Εἰκόνες παραλαμβανόμεναι ἐκ τῶν μύθων τῆς ἀρχαιότητος μεταβάλλονται εἰς σύμβολα καὶ εἴδωλα τοῦ πλέον ἀτομικοῦ ἀνθρωπίνου ἰδεώδους καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως, τοῦ ὅλως ἀτομικοῦ ἀγῶνος πρὸς κατάκτησιν τῆς ἀγνότητος καὶ τῆς ἠθικῆς καθαρότητος, χωρὶς νὰ παύσουν ἐν τούτοις νὰ παραμένουν εἰκόνες τῆς μακρυνῆς ἐκείνης ἐποχῆς τοῦ ἑλληνισμοῦ, τὴν ὁποίαν τώρα ὁ γερμανικὸς κλασσικισμὸς αἰσθάνεται τόσο πλησίον του.

Ἀλλ' ἤδη τὸ δεύτερον κλασσικὸν δρᾶμα τοῦ Γκαῖτε, ὁ «Τορκουᾶτος Τάσος» ἐμφανίζει τελείως διάφορον ὄψιν. Εἰς τὸ ἔργον τοῦτο τὸ ἀπολλώνειον στοιχεῖον τῆς ἀρχαιότητος περιορίζεται ἤδη εἰς τὴν ἐξωτερικὴν μόνον μορφὴν καὶ εἰς τὴν μαρμαρίνην ψυχρότητα καὶ τὸ λεῖον τοῦ στίχου, ἐνῷ ὄπισθεν τῆς ἐπιφανείας ταύτης καίει καὶ ἀναλάμπει, ὅπως ποτὲ ἄλλοτε, ἡ φλόγα μιᾶς δυναμικότητος Προμηθέως—Τιτᾶνος. Ἡ κοσμοθεωρία τοῦ κλασσικισμοῦ δὲν εἶνε αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν τραγική, διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἔπος ἀποβαίνει τώρα ἡ κυρία ἐκφραστικὴ μορφὴ τῆς ποιήσεως. Ἀντικείμενον τῆς τέχνης δὲν εἶνε πλέον τὸ ἰδιάζον, τὸ ἀτομικόν, τὸ ἰδιαίτερον καὶ τὸ μοναδικόν, ἀλλὰ τὸ τυπικόν, τὸ γενικῶς ἀνθρώπινον τὸ ὑπερχρόνιον καὶ αἰώνιον.

Η ΟΔΟΣ ΠΟΥ ΗΚΟΛΟΥΘΗΣΕΝ Ο ΣΙΛΛΕΡ

Τελείως διαφορετικὰ ζῇ ὁ Σίλλερ τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα, τελείως διάφορος εἶνε ἡ ἔναντι τῆς ἀρχαιότητος στάσις τοῦ κλασσικοῦ δραματουργοῦ τοῦ «Ἡ μνηστὴ τῆς Μεσσήνης». Ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ὁ Γκαῖτε ψηλαφεῖ μὲ τὰς αἰσθητηρίους κεραίας τῆς ψυχῆς, διὰ νὰ τὰ προσοικειωθῇ, κατακτᾷ δι' ἑαυτὸν ὁ Σίλλερ ἐκ τῆς ἰδικῆς του σκοπιᾶς, ἐκ τῆς σκοπιᾶς τῆς σκέψεως. Οὕτω καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν τραγῳδίαν—εἰς τὸν πραγματικὸν πυρῆνα τῆς ὁποίας ὁ Σίλλερ οὐδέποτε εἰσέδυσε, ἀλλὰ οὔτε καὶ ἐπεδίωξε νὰ εἰσδύσῃ—ἐπλησίασε ἐκ τῶν ἔξωθεν. Τὴν γενικὴν στροφὴν τῆς ἐποχῆς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα θεωρεῖ ὡς πρόκλησιν πρὸς ἀγῶνα, εἰς τὸν ὁποῖον δέχεται νὰ ἀποδυθῇ, ὅπως ἀναμετρηθῇ πρὸς αὐτὴν εἰς τὴν τραγῳδίαν. Ἀποτέλεσμα τούτου εἶνε ἡ ἀναζήτησις καὶ ἡ ψηλάφησις πρὸς ἀνεύρεσιν ἑνὸς νέου δραματικοῦ στύλ, τὸ ὁποῖον πιστεύει ὅτι ἀνεκάλυψε διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν χορικῶν εἰς τὴν «Μνηστὴν τῆς Μεσσήνης». Καὶ διὰ τὸν Σίλλερ ἡ ἀρχαιότης ἀποτελεῖ ἁπλῶς μέσον πρὸς αὐτοτελείωσιν, ὅπως δὲ ἰσχυρίζεται ὁ ἴδιος—κατὰ τὴν διαβεβαίωσιν καὶ τοῦ φίλου του Χοῦμπολτ—αὐτὸς ὁ μᾶλλον συγχρονισμένος ἐξ ὅλων τῶν νεωτέρων ποιητῶν «κατώρθωσε νὰ ἀφομοιώσῃ καὶ τὸ ξένον πνεῦμα». Ταυτοχρόνως ὅμως ἐδῶ ἐμφανίζεται διὰ πρώτην φορὰν τὸ τρυφερὸν ἐκεῖνο σπέρμα, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐβλάστησεν ἀργότερα ἡ ὑπὸ τοῦ Βάγνερ ἐπιχειρηθεῖσα μεταρρύθμισις τοῦ θεάτρου, ἡ σκέψις τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ δράματος ἐκ τοῦ πνεύματος τῆς μουσικῆς, ἡ ἰδέα τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ ἔργου τέχνης, διότι πράγματι διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν χορικῶν ὁ Σίλλερ οὐδὲν ἄλλο ἐπεδίωξεν εἰμὴ τὴν ἐκ νέου συνένωσιν τῆς ποιήσεως, τῆς μουσικῆς καὶ τῆς μιμικῆς, οὕτως ὥστε καὶ ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ προβλήματος τούτου τὸ γερμανικὸν πνεῦμα εὑρίσκει τὴν τελείωσίν του.

Τὸν αὐτὸν ἀκριβῶς δρόμον ἀκολουθεῖ συναισθήτως καὶ ὁ Γκαῖτε εἰς τὰ τελευταῖα κλασσικὰ ἔργα του, εἰς τὴν «Πανδώραν» καὶ εἰς τὴν δευτέραν καὶ τρίτην τοῦ «Φάουστ». Προσφεύγει καὶ αὐτὸς εἰς τὸ μελόδραμα. Εἰς τὰ ἔργα ταῦτα τὸ κλασσικὸν στοιχεῖον συγχωνεύεται μὲ τὸ ρωμαντικόν, τὸ ἀρχαῖον μὲ τὸ σύγχρονον, τὸ βαρύ μοιραῖον βῆμα τοῦ ἰαμβικοῦ τριμέτρου συνδυάζεται μὲ ρωμαντικὰ μορφικὰ στοιχεῖα τοῦ γερμανικοῦ ἄσματος. Πόση ἀπόστασις χωρίζει τὴν ἐρωμένην τοῦ Σατανᾶ εἰς τὸ μῦθον τοῦ Φάουστ ἀπὸ τὴν ἡρωΐδα τοῦ Γκαῖτε, ἡ ὁποία συνάπτει νέον δεσμὸν γάμου μὲ τὸν ἱππότην τοῦ Βορρᾶ, ὑπὸ τὴν συνοδείαν τῆς γοητείας καὶ τῆς ἁρμονίας μουσικῶς δονουμένων ρυθμῶν. Μὲ τὸ σύμβολον μιᾶς εὐτυχίας—ἡ ὁποία ὅμως δὲν παραμένει σταθερὸν κτῆμα τοῦ Φάουστ, διότι ἡ εὐτυχία καὶ τὸ ὡραῖον δὲν εἶνε μονίμως συνδεδεμένα—ἀποκαλύπτεται εἰς τὸν Γκαῖτε τὸ ἱστορικὸν νόημα τῆς συναντήσεως τοῦ γερμανικοῦ μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος διὰ τοῦ συμβολισμοῦ τοῦ γάμου τοῦ Φάουστ καὶ τῆς Ἑλένης.

Η ΠΡΑΞΙΣ ΤΗΣ ΤΕΛΕΙΩΣΕΩΣ

Διὰ τὸν Φάουστ αὐτὸν τοῦ Βορρᾶ τὸ ὡραῖον εἶνε ἁπλῶς μέσον πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως ἀνεύρῃ ἑαυτόν, ὅπως φθάσῃ εἰς νέαν ἐνεργὸν ὕπαρξιν, ἀνταξίαν τῆς ζωῆς ἑνὸς ἀνδρός. Οὕτως ἡ πρᾶξις ἐκείνη τοῦ δράματος, ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἡρωΐδα τὴν Ἑλένην, γίνεται καὶ πάλιν τὸ σύμβολον ἑνὸς γεγονότος ἱστορικῶν διαστάσεων, ἤτοι τῆς γερμανοελληνικῆς ἐκείνης συναντήσεως καὶ ἀλληλοδιεισδύσεως, τῆς λειτουργίας ἐκείνης, ἥτις ἠσκήθη καὶ ἀσκεῖται εἰσέτι ὑπὸ τῆς ἀρχαιότητος ἐνεργῷ πνευματικῷ βίῳ τῆς Γερμανίας, ἑνὸς παράγοντος, ὅστις ὑποβοηθεῖ τὴν διαφώτισιν καὶ ἀποκρυστάλλωσιν τῆς βορείας φύσεώς μας, ἐλευθερώνει διὰ τοῦ ἀγῶνος μὲ τὸ πρότυπον, τὰς δυνάμεις τῆς φύσεώς μας καὶ παρέχει εἰς τὴν μὲ ὑπερεκχειλίζουσαν δύναμιν καὶ ὁρμὴν προωθουμένην ζωήν μας τὴν δυνατότητα νὰ διαμορφωθῇ καὶ νὰ σταθεροποιηθῇ. Διὰ τὸν κατανοοῦντα τὸ βαθύτερον νόημα τῆς δυναμικῆς, ἱστορικῆς ταύτης ἐξελίξεως, ὁ γερμανικὸς κλασσικισμός, καίτοι διαφυλάσσων τὸν ἰδιάζοντα καὶ μοναδικὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ χαρακτῆρα του, χάνει τὴν ἰδιαιτέραν καὶ κορυφαίαν αὐτοῦ θέσιν, πέραν τῆς ὁποίας, ὡς ἐπιστεύετο ἄλλοτε, δὲν ἀπομένει πλέον παρὰ ἡ παρακμή. Τότε καὶ ὁ γερμανικὸς κλασσικισμὸς μᾶς ἐμφανίζεται ὡς μία ἐκ τῶν πράξεων αὐτοπαραστάσεως καὶ αὐτοτελειώσεως τοῦ γερμανικοῦ πνεύματος, ἡ πρᾶξις, αἱ τάσεις καὶ οἱ σκοποί τῆς ὁποίας ἀποκαλύπτονται καθαρώτατα εἰς τοὺς ὕμνους τοῦ Χαίλντερλιν καὶ εἰς τὰ δράματα τοῦ Κλάϊστ.

Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦ Χόρντερ «Εἶνε δυνατὴ ἡ ἀναγέννησις τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος διὰ τοῦ γερμανικοῦ;» ἡ Ἱστορία ἀπήντησε καταφατικῶς, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἐκ τῶν προτέρων δοθείσης ἀπαντήσεως: Ἡ ἀναγέννησις αὕτη εἶνε δυνατὴ οὐχὶ διὰ τῆς μιμήσεως, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀμίλλης, οὐχὶ ὡς ἐξάρτησις, ἀλλ' ὡς ἐκλεκτικὴ συγγένεια, ὑπὸ τὴν ἔνοιαν τῆς καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ Σίλλερ μὴ κατανοηθείσης ἀληθείας, ἡ ὁποία ἐπιβεβαιοῦται εἰς τὸ ποίημά του «Οἱ θεοὶ τῆς Ἑλλάδος»:

«Ἐκεῖνο ποὺ στὴν ποίησι αἰώνια θὰ ζήσῃ,
γραφτό του εἶνε στὴ ζωὴ νὰ σβήσῃ».

ΤΑ ΣΟΒΙΕΤ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΙΝ ΕΝΙΑΙΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ, 15.—Καθ' ἃ ἀνακοινοῦται ἐπισήμως, ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑφυπουργὸς τῆς Σοβιετ. Ἑνώσεως, Κορνάϊτσικ, ἐνεχείρισεν εἰς τὸν ἐν Μόσχᾳ πρεσβευτὴν τῆς ἑλληνικῆς ὀνομαστικῆς κυβερνήσεως διακοίνωσιν διὰ τῆς ὁποίας ἡ Σοβιετικὴ κυβέρνησις ἀπαιτεῖ τὴν δημιουργίαν ἑνιαίου μετώπου ὅλων τῶν κομμάτων εἰς τὴν Ἑλλάδα.

ΕΞΑΜΗΝΟΣ ΑΜΥΝΑ ΕΙΣ ΤΟ ΡΩΣΣΙΚΟΝ ΜΕΤΩΠΟΝ

ΣΚΛΗΡΑΙ ΜΑΧΑΙ ΕΠΙ ΕΚΤΑΣΕΩΣ ΑΝΩ ΤΩΝ 1200 ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΩΝ

ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ, 15.—Τὸ ἡμιεπίσημον γερμανικὸν πρακτορεῖον μεταδίδει τὴν κατωτέρω ἀνασκόπησιν τῶν πολεμικῶν γεγονότων, γραφεῖσαν ὑπὸ ἑκτάκτου συνεργάτου του:

Ἡ χειμερινὴ μάχη, τὴν ὁποίαν τὰ Σοβιὲτ ἤρχισαν εἰς τὸ ἀνατολικὸν μέτωπον τὴν 24. Δεκεμβρίου, συνεχίζεται μὲ συνεχῶς αὐξανομένην σφοδρότητα καὶ ταχύτητα ἤδη ἐπὶ τρεῖς πλήρεις ἑβδομάδας καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ μεγάλη σοβιετικὴ ἐπίθεσις, ἡ ὁποία ἤρχισε τὴν 5. Ἰουλίου παρελθόντος ἔτους, εἰσῆλθεν εἰς τὸν ἕβδομον μῆνα τῆς διαρκείας της. Ἄνω τῶν ἓξ μηνῶν ὁ ἀπαράβλητος γερμανικὸς στρατὸς τοῦ ἀνατολικοῦ μετώπου διεξάγει σχεδὸν ἀδιάκοπον ἀμυντικὸν ἀγῶνα, ὁ ὁποῖος ἀπαιτεῖ τόσον ἀπὸ τὴν διοίκησιν ὅσον καὶ ἀπὸ τὰ στρατεύματα τὴν καταβολὴν ὑπερανθρώπων προσπαθειῶν. Ἀρχίσασα ἀπὸ ἕνα σχετικῶς μικρὸν χῶρον δυτικῶς τοῦ Κιέβου ἡ σοβιετικὴ χειμερινὴ ἐπίθεσις ἐπεκτείνεται ἀπὸ ἑβδομάδος εἰς ἑβδομάδα εἰς συνεχῶς νέους τομεῖς καὶ σχηματίζει ὁλοὲν νέα κέντρα, οὕτως ὥστε νὰ περιλαμβάνῃ ἤδη συνολικὴν ἔκτασιν ἄνω τῶν 1200 χιλιομέτρων.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διάταξιν καὶ τὰ σχέδιά της ἡ χειμερινὴ μάχη ἀποτελεῖ καταφανῆ συνέχισιν τῆς φθινοπωρινῆς ἐπιθέσεως, δηλαδὴ ὁ ἐχθρὸς προσπαθεῖ μίαν φορὰν ἀκόμη, ὅπως δι' ἐνισχυμένων δυνάμεων ἐπιτύχῃ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον, παρ' ὅλας τὰς προσπαθείας καὶ τὰς σοβαρωτάτας θυσίας του δὲν κατώρθωσε κατὰ τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον, ἤτοι μίαν στρατηγικῆς σημασίας, εἰς εὐρὺν χῶρον, διάσπασιν καὶ τὴν ἀνατροπὴν τοῦ γερμανικοῦ νοτίου μετώπου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει μέγα τόξον πρὸς ἀνατολάς. Καὶ τὰ κέντρα τῆς ἐπιθετικῆς του δράσεως παραμένουν τὰ αὐτά: δυτικῶς τοῦ Κιέβου καὶ εἰς τὸ μέγα τόξον τοῦ Δνειπέρου, ὅπου ἤδη πρὸ δύο ἢ τριῶν μηνῶν εἶχεν ἀρχίσει ἄνευ ἐπιτυχίας μίαν μεγάλην ὁλκῆς ἐπιχείρησιν εἰς σχῆμα τανάλιας.

Ὡς γνωστόν, τὰ Σοβιὲτ κατώρθωσαν τὸν Ὀκτώβριον νὰ διεισδύσουν εἰς τὸ γερμανικὸν μέτωπον τοῦ Δνειπέρου, νοτιοανατολικῶς τοῦ Κρέμεντσουγ, ἡ ἐπίθεσίς των ὅμως πρὸς νοτίαν κατεύθυνσιν ἀνεσταλη καὶ ἀνεκόπη πρὸ τοῦ γερμανικοῦ φραγμοῦ βορείως τοῦ Κριβοῖ—Ρόγκ. Κατόπιν τούτου, ὡς καὶ πρότερον εἰς παρομοίας περιπτώσεις, ἡ σοβιετικὴ διοίκησις ἐφήρμοσε τὸ εἰς αὐτὴν τόσον ἀγαπητὸν μέτρον, τῆς μετατοπίσεως τῶν κέντρων τῆς δράσεώς της καὶ τὴν 3. Νοεμβρίου ἤρχισεν εἰς τὸν χῶρον τοῦ Κιέβου μία δι' ἰσχυροτάτων δυνάμεων διεξαχθεῖσα ἀπόπειρα διασπάσεως, ἥτις δύο ἡμέρας ἀργότερον κατέληξεν εἰς τὴν παράδοσιν τοῦ Κιέβου καὶ διὰ τῆς πρώτης ἐφορμήσεως ἐκέρδισεν ἔδαφος πρὸς νοτιοδυσμὰς διὰ τοῦ Φαστόβ, πρὸς δυσμὰς διὰ τοῦ Σιτομίρ καὶ πρὸς βορειοδυσμὰς μέχρι τοῦ Κορόστεν. Τότε ὅμως ἐσημειώθη ἐνταῦθα ἡ ἐπιτυχὴς ἀντίδρασις τῶν γερμανικῶν τεθωρακισμένων σχηματισμῶν: Τὸ Σιτομίρ ἀνακατελήφθη ἐξ ἐφόδου δι' ἀντεπιθέσεως καὶ ἐκ βορειοδυσμῶν ἀνακατελήφθησαν τὸ Κορόστεν καὶ τὸ Ράντομυελ καὶ τὰ γερμανικὰ στρατεύματα ἔφθασαν μέχρι τοῦ Τέτερεβ. Τὴν 13. Δεκεμβρίου ἡ γερμανικὴ αὕτη «ἀντεπιχείρησις» εἶχε περατωθῆ κατὰ τὰ κύριά της μέρη.

Τὸ ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἤρχισεν εἰς τὸν ἴδιον χῶρον μόλις ἕνδεκα ἡμέρας ἀργότερον μὲ σημαντικῶς ἐνισχυμένας δυνάμεις εἰς ἔμψυχον καὶ ἄψυχον ὑλικὸν νέαν μεγάλην ἐπίθεσιν, ἀποδεικνύει πασιφανῶς, ὅτι ἐπιδιώκει ἀκριβῶς εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην προκαθωρισμένους στρατηγικοὺς σκοπούς, ἀπὸ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὁποίων δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ τὸν ἀποτρέψῃ ἡ αἰσθητὴ αὕτη ὑποχώρησίς του. Ἀφοῦ ἤδη κατὰ τὴν 19. Δεκεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους εἶχε ἀρχίσει σφοδρὰς ἐπιθέσεις παρὰ τὸ Βιτέμπσκ—ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀσφαλῶς μὲ τὸν σκοπὸν νὰ δεσμεύσῃ τὰς γερμανικὰς ἀμυντικὰς δυνάμεις καὶ τὰς ἐφεδρείας καὶ ἀφ' ἑτέρου ἴσως μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ἀνατρέψῃ διὰ συγκεντρικῆς ἐπιθέσεως τὸν βόρειον τοῦτον στυλοβάτην τοῦ κεντρικοῦ μετώπου ἵνα δυνηθῇ ἐν συνεχείᾳ νὰ διασπάσῃ τὸ γερμανικὸν ἀμυντικὸν σύστημα πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ Ντύναμπουργκ, τῆς Βιλνας καὶ τοῦ Μίνσκ—ἐξαπέλυσε τὴν 24. Δεκεμβρίου εἰς τὸν χῶρον Κιέβου—Σιτομίρ δι' ἰσχυροτάτων δυνάμεων πεζικοῦ καὶ ἁρμάτων μάχης νέαν μεγάλην ἐπίθεσιν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας κατώρθωσε, χάρις εἰς τὴν ἀριθμητικὴν καὶ ὑλικὴν ὑπεροχήν του, νὰ διευρύνῃ ἀρκετὰ τὴν παλαιάν του διείσδυσιν πρὸς δυσμάς, βορειοδυσμὰς καὶ νότον. Τὰ Σιτομίρ καὶ τὸ Κορόστεν ἀπωλέσθησαν ἐκ νέου καὶ αἱ σοβιετικαὶ ἐμπροσθοφυλακαὶ ἔφθασαν μέχρι τοῦ Σάρνυ καὶ εἰς τὸν χῶρον δυτικῶς τοῦ Νόβογκραντ—Βολύνσκ. Τὴν 4. Ἰανουαρίου διεγράφη δι' ἐπιθέσεων διεξαγομένων διὰ τοῦ Μπερντίτσεβ καὶ Πογκρεμπίτσε μία νέα προσπάθεια πρὸς νότον καὶ ἤδη τὴν ἑπομένην ἡμέραν ὁ ἐχθρὸς ἐπανέλαβε, ἐν συνδυασμῷ προφανῶς μετὰ τῆς ἐκ βορρᾶ ὠθήσεώς του ταύτης, τὰς σφοδρὰς του ἐπιθέσεις εἰς τὸ τόξον τοῦ Δνειπέρου, τὴν φορὰν ταύτην μὲ κατεύθυνσιν πρὸς τὸ Κίροβογκραντ καὶ νοτιοδυτικῶς τοῦ Δνειπεροπετρόβσκ.

Διὰ τῶν ἐπιθέσεών του τούτων πρὸς δυτικὴν κατεύθυνσιν ὁ ἐχθρὸς ἐπιδιώκει προφανῶς, ὅπως ἐκ τοῦ χώρου διεισδύσεως δυτικῶς τοῦ Κιέβου δημιουργήσῃ σφῆνα μεταξὺ τοῦ νοτίου καὶ κεντρικοῦ μετώπου τῶν γερμανῶν, ἐνῷ ἐκ παραλλήλου διὰ τῶν ἐπιθέσεών του εἰς τὸν χῶρον Μπερντίτσεβ—Πογκρεμπίτσε καὶ εἰς τὸ τόξον τοῦ Δνειπέρου (καὶ αἱ τελευταῖαι του προσπάθειαι νοτιοδυτικῶς τοῦ Τσερκάσου προσαρμόζονται πρὸς τὴν εἰκόνα ταύτην) προσπαθεῖ, νὰ ἀνατρέψῃ ὁλόκληρον τὸ γερμανικὸν νότιον μέτωπον μεταξὺ Κιέβου καὶ Χερσῶνος. Ἐν ὄψει τῆς καταστάσεως ταύτης, ἡ ὁποία ἐνέχει σημαντικοὺς κινδύνους διὰ τὰς γερμανικὰς θέσεις εἰς τὸ τόξον τοῦ Δνειπέρου καὶ εἰς τὴν Κριμαίαν, ἡ γερμανικὴ διοίκησις δὲν θὰ παραμείνῃ, φυσικῷ τῷ λόγῳ, ἀδρανὴς καὶ φαίνεται ἐκ τῆς σταθεροποιήσεως τῆς ἀμύνης καὶ τῶν ἐπιτυχῶν ἀντεπιθέσεων εἰς τινα σημεῖα, ὅτι ἤρχισεν ἤδη ἡ γερμανικὴ ἀντίδρασις, ἡ ὁποία, ὡς πάντοτε, συνέβη καὶ πρότερον εἰς παρομοίας καταστάσεις ἀληπτέα ὑπ' ὄψει ἐν προκειμένῳ μόνον ἡ γερμανικὴ ἀντεπίθεσις εἰς τὸν χῶρον τοῦ Χαρκώβ κατὰ τὸ τέλος τῆς χειμερινῆς μάχης 1942—43), θὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν περαιτέρω προχώρησιν τῶν σοβιετικῶν μονάδων.

Ἔναντι τῶν εὐρυτάτων ἐπιχειρήσεων εἰς τὸν χῶρον Κιέβου—Κριβοῖ Ρόγκ ἡ ὑπόλοιπος ἐπιθετικὴ δρᾶσις τῶν Σοβιὲτ ἐμφανίζεται, φυσικῷ τῷ λόγῳ, ὡς μᾶλλον ἀσήμαντος. Παρ' ὅλα ταῦτα, εὐχάριστον παραμένει τὸ γεγονός, ὅτι τὰ γερμανικὰ στρατεύματα ἔσχον πλήρεις ἀμυντικὰς ἐπιτυχίας καὶ ἐμαστίωσαν ἀπάσας τὰς ἀποπείρας διασπάσεως εἰς διαφόρους τομεῖς ἰδίως παρὰ τὸ Νικοπόλ, τὴν Ρετσίτσα, τὸ Σλόμπιν, τὸ Πρόποϊσκ, τὸ Βιτέμπσκ καὶ τὸ Νέβελ, παρ' ὅλην τὴν σφοδρότητα τῶν σοβιετικῶν ἐπιθέσεων.

Εἰς νότιον Ἰταλίαν αἱ ἐπιχειρήσεις τῶν τελευταίων ἑβδομάδων δὲν ἐπέφερον οὐσιώδεις μεταβολὰς τῆς καταστάσεως. Ἀπὸ τῆς μάχης τοῦ Σαλέρνο, ἡ ὁποία δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τερματισθεῖσα περίπου τὴν 8. Δεκεμβρίου, ἡ 8. βρεττανικὴ στρατιὰ δὲν προχώρησε περισσότερον τῶν 20 χιλιομέτρων καὶ δὲν ἔλαβε ἄλλο τι ὡς «βραβεῖον διὰ τὴν νίκην της» πλὴν τῶν ἐρειπίων τῆς Ὀρτόνα, ἐνῷ περαιτέρω πρὸς δυσμὰς ἡ 5. ἀμερικανικὴ στρατιὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ προχωρήσῃ κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα εἰμὴ ὀλίγα χιλιόμετρα καὶ νὰ καταλάβῃ ὀλίγας κορυφὰς καὶ κατεστραμμένους τινὰς συνοικισμοὺς ἑκατέρωθεν τοῦ Μινιάνο καὶ τοῦ στενοῦ τοῦ Κασσίνο, παρὰ τὰς μαζικὰς ἐπιθέσεις της καὶ τὰς σοβαρὰς ἀπωλείας της. Πάντως, παρὰ τὴν διακηρυχθεῖσαν «μεγάλην ἐπίθεσίν» των, οἱ ἀγγλοαμερικανοὶ [illegible] ἐπέτυχον τὴν [illegible] διεισδύσιν καὶ ἀπεχουν [illegible] τρα [illegible] τὸν πλησιέστερον ἀντικειμενικὸν των σκοπόν, τὴν Ρώμην, ὅπου ὡς, γνωστόν, ἐπεθύμουν νὰ ἑορτάσουν τὰ Χριστούγεννα. Τοῦ ἀντίθετου ἡ ἐκτίμησις των διὰ τὴν ἀκατάβλητον μαχητικὴν δύναμιν καὶ τὸ μαχητικὸν πνεῦμα τῶν γερμανῶν στρατιωτῶν ηὐξήθη κατὰ λόγον ἀντίστροφον πρὸς τὰς ἐπιτυχίας τῆς μὲ ταχύτητα κοχλίου διεξαγομένης ἐπιθέσεώς των.

Δὲν ἑορτάζει

Δὲν ἑορτάζει αὔριον ὁ ἰατρὸς κ. Ἀντώνιος Καρδαμάκης.

Ἀντὶ Μνημοσύνου

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΑΡΤΣΑΚΗΣ

Μόλις σκράντα μέρες εἶναι σήμερα, ποὺ μᾶς ἦρθε τὸ θλιβερὸ ἄγγελμα ἀπὸ τὴν Ἀθήνα: Ὁ πρόωρος καὶ σκληρός, διὰ πνιγμοῦ, χαμὸς τοῦ ἀλησμόνητου φίλου Μανώλη Μαρτσάκη. Τὸν ξέρατε, φυσικά: Γέννημα καὶ βρέφημα τῶν Τοπολιῶν, ξεχώριζε μὲ τὸ λαμπαδωτὸ παρουσιαστικό του, μὲ τὰ ὡρκῖα φωτεινὰ μάτια καὶ τὰ μαῦρα σᾶν ἔβενος μαλλιά του. Ἦταν τὸ στολίδι τοῦ σπιτιοῦ του καὶ τῶν φίλων του, ἡ προσωποποίησις τῆς καλωσύνης καὶ τῆς ἀγάπης, ὁ ἐκλεκτὸς ἐπιπλοποιὸς τεχνίτης τῶν Χανιῶν κι' ἰδεώδης νέος: Ἕνας, ἀληθινά, ξεχωριστὸς ἄνθρωπος...

Χάθηκε στὸ πέλαγος, σ' ἀπόμενα τῆς θάλασσας βάθη, κι' ἔτσι ἡ ἀγγελικὴ ψυχή του βρίσκεται τώρα καὶ 40 μέρες κοντὰ στὸν Ὕψιστο, ἐκεῖ, ποὺ ὅλα εἶναι ὄμορφα, ἁγνὰ κι' ἅγια... Κι' ὅμως τὸν κλαίμε ἀπαρηγόρητα, μαζὶ μὲ τοὺς ἄμοιρους δικούς του κι' ἐμεῖς οἱ φίλοι καὶ γνωριμοί του. Καὶ θὰ τὸν κλαίμε αἰώνια: Εἶναι, βλέπετε, ὁ ἀνθρώπινος ἐγωϊσμὸς αἰτία. Κι' ὅμως, ποιὸς ξέρει! Ἴσως ἐκεῖ πάνω, στοὺς οὐρανούς, ποὺ σήμερα βρίσκεται, νὰ εἶναι εὐχαριστημένος, ποὺ ἐσώθηκαν τόσον ἐνωρὶς τὰ βάσανά του ἀπὸ τὴν ἄθλια πρόσκαιρη αὐτὴ ζωὴ καὶ νὰ περνᾷ καλύτερα...

Ἡ μνήμη του ἄς εἶναι αἰωνία... Ω

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἀπὸ αὔριον θὰ διανεμηθῶσι διὰ τῶν δελτίων τροφίμων εἰς τὸν πληθυσμὸν τὰ κάτωθι εἴδη:

1) Ἔλαιον 150 δράμ. κατὰ δελτίον
2) Σάπων 50 » » »
3) Ἅλας 50 » » »
4) Πυρεῖα 1 κυτίον » »

Ἐπιδοποιοῦνται οἱ παντοπῶλαι ὅπως προσέλθουν εἰς τὴν παρ' ἡμῖν Ἐποπτείαν Ἀγορανομίας διὰ τὴν παραλαβὴν σχετικῶν διατακτικῶν κομίζοντες καὶ τὰς δηλώσεις παραλαβῆς ἐλαίου προηγουμένης διανομῆς. Ἐπειδὴ ὁ σάπων δὲν εἶναι ἀκόμη ἕτοιμος θέλει διανεμηθῆ μετὰ δεκαήμερον.

Εἰς τὰς ἀνωτέρω διανομὰς συμπεριλαμβάνονται τὰ διπλᾶ δελτία καὶ τὰ δελτία ὑπαλλήλων ἐπαρχιῶν. Εἰς τὴν διανομὴν τοῦ σάπωνος δὲν συμπεριλαμβάνονται τὰ δελτία τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐπαρχιῶν.

(Ἐκ τῆς Νομαρχίας Χανίων)

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ "ΟΛΥΜΠΙΑ,,
12.30'—2.30', 2.30'—4.30', 4.45'—6.45', 7—9.
«ΑΓΩΝΙΑ ΕΝΟΧΩΝ»
Αὔριον «ΟΤΑΝ Η ΣΑΡΞ ΠΡΟΣΤΑΖΕΙ»

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΘΥΜΗ ΠΛΕΥΡΑ

ΣΚΙΤΣΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

ΤΟΥ κ. Δ. ΨΑΘΑ

Μπροστὰ σὲ μιὰ βιτρίνα τῆς ὁδοῦ Σταδίου γεμάτη ἀπὸ παιχνίδια καὶ πρὸ πάντων κοῦκλες μεγάλες καὶ μικρές. Περνάει μιὰ γρηοῦλα μὲ ἕνα παιδάκι.

—Γιαγιά...

—Τί εἶνε, παιδί μου;

—Νὰ κυττάξουμε ἐδῶ;

—Ὄχι, παιδάκι μου. Δὲν εἶπαμε ὅτι εἶνε πόλεμος καὶ τὰ καλὰ παιδάκια δὲν κυττᾶνε τὰ παιχνίδια;

Τὸ κοριτσάκι συμφωνεῖ, κοντοστέκεται, προχωρεῖ, ἀλλὰ τὸ κεφάλι του εἶνε γυρισμένο στὴ βιτρίνα.

—Γιαγιά...

—Ἔλα, παιδάκι μου.

—Μόνο νὰ τὰ δοῦμε. Ἐγὼ σᾶς εἶπα δὲν θὰ